

ПОГЛЯДИ АМЕРИКАНСЬКОГО ПОЛІТИКУМУ НА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ НАПРИКІНЦІ 2021 – 23.02.2022

Вступ. Вплив Сполучених Штатів на міжнародну політику на сучасному етапі є надзвичайно вагомим, особливо у питаннях подолання криз глобального виміру. Саме тому актуальність цього дослідження полягає в тому, що автори демонструють, яка риторика домінувала в середовищі різних партійних та ідеологічних груп американського політикуму та яка була їхня реакція на загрозу розгортання кризи саме такого рівня, а саме підготовку до повномасштабного вторгнення Росії в Україну наприкінці 2021 – на початку 2022 року. Це особливо цінне в контексті розуміння як дій США на міжнародній арені цього періоду, так і здійснення цієї агресії. Метою даного дослідження є аналіз поглядів американського політикуму на російсько-українські відносини кінця 2021 – 23 лютого 2022 року.

Методи. Загальнонауковий метод синтезу у роботі застосовано для створення різнобічної картини поглядів американського політикуму на досліджуване питання на основі думок як окремих політиків, так і ідеологічно різноспрямованих політичних груп. Зі спеціально-історичних методів використано історико-генетичний, необхідний для з'ясування того, як відбувалася еволюція розуміння цими політичними групами та урядовцями загрози масштабної атаки російських військ на Україну, а також компаративний метод, необхідний для порівняння поглядів цих груп (наприклад, україні левого Прогресивного кокусу та ультраправого Кокусу свободи).

Результати. Було проаналізовано позиції провідних партій та політиків США, президента, екс-високопосадовців щодо загрози повномасштабного вторгнення Росії в Україну у 2022 році, а також простежено поступову еволюцію цих позицій від поміркованого підходу стосовно Росії до більш жорсткого.

Висновки. Хоча спочатку позиція як Конгресу, так і Президента щодо цієї проблеми була доволі нерішучою та спрямована на запобігання конфлікту дипломатичними засобами, проте поступово, до 24 лютого 2022 року, США таки вирішили ввести санкції проти Росії та надати військової допомоги Україні, хоча ультраліві та ультраправі сили у Конгресі, кожна маючи власні міркування, все ж виступали проти такої посиленої підтримки Вашингтоном Києва.

Ключові слова: США, Україна, Росія, повномасштабне вторгнення, демократія, міжнародні відносини.

Вступ

Постановка проблеми. Політичні перипетії у такій державі, як Сполучені Штати, завжди впливали як на її зовнішню політику, так і на загальносвітлові процеси, враховуючи значний політичний, економічний та культурний потенціал цієї країни. Єдність чи розбіжність політичного розуміння тих чи інших світових проблем і способів їхнього розв'язання справляла значний вплив на дії цієї держави на міжнародній арені, стосунки з іншими країнами, ставлення до ключових проблем людства та шляхів їх вирішення. Особливо це стосується сучасності, коли політичне розмежування та поляризація у США досягли значного рівня, що впливає на всю політику Вашингтону. Саме тому **актуальність** даної статті полягає у тому, що автори досліджують те, як різні політичні сили та їхні складові групи ставилися до загрози нового (після 2014 р.) вторгнення російських військ в Україну, як змінювалася їхня оцінка подій. Це, власне, закладає основу як для розуміння подальших дій США на міжнародній арені, так і для досліджень поглядів американського політикуму вже у період після російського вторгнення. **Аналізуючи дослідження на цю тему**, необхідно відзначити таке. Враховуючи доволі вузьку специфіку (дослідження конкретних політичних груп США у конкретний, відносно короткий описуваний період) специфіку та відносно свіжість описуваних подій, якихось глибоких досліджень чи монографій науково-дослідницькі кола ще не створили. Загалом дослідники концентрують свою увагу більшою мірою на загальному процесі американсько-російських відносин або ж питаннях трансатлантичної єдності, не занурюю-

чись глибоко в аналіз внутрішньопартійних суперечок у США в описуваний період або ж торкаючись його побіжно. Таким чином, автори мусили спиратися значною мірою саме на конкретні джерела (документи, виступи та пресконференції політиків, наприклад Президента чи Держсекретаря, а також партійні заяви і повідомлення у пресі), ніж на науковий доробок певних авторів, ще більше надаючи цьому дослідженню самостійного характеру. Проте варто все ж таки згадати декількох дослідників, які вивчали теми американської політики в сучасний період в цілому, а також зовнішньої політики адміністрацій президентів США. Щодо міжпартійної та загалом політичної поляризації в американському політикумі можна відзначити дослідження Хімара та Верлана Левісів (Lewis H., & Lewis V., 2022), які аналізували проблему шкоди значного розмежування лівих і правих сил інтересам США та їхній внутрішній стабільності. Автори доходять висновків, що поняття "правих" і "лівих" у сучасній американській політиці вже давно неактуальне, адже самі по собі поняття поступово розмиваються і вже давно не відповідають чисто енциклопедичним поняттям "лібералів" та "консерваторів". Автори цієї статті загалом погоджуються з тим, що традиційне розмежування в рамках політичного спектра у США поступово зникає, проте, на їхній погляд, чітко визначені ідеологічні орієнтири все ж мають місце: наприклад, у так званого прогресивного крила, а також і в так званої течії трампізму, що належать до крайнє лівого та ультраправого політичних спектрів відповідно. Щодо теми зовнішньої політики та стратегії президента Байдена, відносин усередині НАТО та дипломатичного

протистояння з Росією у період 2021–22 рр. слід звернути увагу на дослідження Гом Рай Олсена (Olsen, 2022). Він наголошує на тому, що, попри загальне уявлення, що за часів Трампа і Байдена трансатлантичні відносини послабилися, в реальності все було не так погано: після анексії Росією Криму у 2014 р. на фоні спільних викликів і можливості нового масштабного російсько-вторгнення, співпраця лише посилювалася. Зрештою, більшість переговорів і дипломатичних зусиль для уникнення цієї нової війни відбувалися саме між Москвою та Вашингтоном, що лише підкреслює як важливість американських впливів у світі, так і бажання адміністрації Байдена їх вирішувати. Загалом, автори погоджуються з думкою Олсена щодо зростання зацікавленості США у міжнародних справах перед самим вторгненням, особливо враховуючи бажання американських еліт посилити вплив на міжнародній арені після невдалого завершення кампанії в Афганістані. Інші дослідники також зробили певний внесок у розвиток загальної тематики. Наприклад, американський дипломат і науковець Стівен Пайфер проводив загальні дослідження в контексті американсько-українських відносин часів Трампа та перспектив їхнього розвитку за Байдена, а щодо останнього вважав, що є ймовірність більшого залучення США в українське питання, побудову більш конструктивної співпраці, а також допомогу в питанні Донбасу (Pifer, 2020).

Мета і завдання дослідження. Метою даного дослідження є аналіз поглядів американського політикуму на російсько-українські відносини кінця 2021 – 23 лютого 2022 р. Задля цього авторам необхідно вирішити такі завдання. По-перше, показати, як співвідносяться зовнішньополітична доктрина президента Байдена та його риторика і дії у період підготовки Росією повномасштабного вторгнення в Україну. По-друге, показати, як саме виведення американських військ з Афганістану вплинуло на усвідомлення необхідності допомоги Україні американським політикумом. По-третє, простежити еволюцію та становлення концепції захисту та допомоги Україні в середовищі американського політикуму в описуваний час. По-четверте, продемонструвати поляризацію думок усередині Демократичної та Республіканської партій у даному контексті.

Методи

Автори використовували різні методи для створення цього дослідження. Серед загальнонаукових методів це метод синтезу: автори намагалися представити загальну картину поглядів американського політикуму на загрозу повномасштабного вторгнення російських військ в Україну шляхом дослідження та узагальнення думок представників різних партій, політичних груп і, зрештою, окремих політиків, президента тощо. Серед спеціально-історичних варто відзначити історико-генетичний метод, що використовувався для демонстрації поступових еволюційних змін поглядів та думок в американському політичному середовищі, поступовому переходу до більш жорсткої щодо Росії політики. Компаративний метод застосовувався для порівняння підходу до даної міжнародної проблеми з боку різних політичних угруповань, особливо у середовищі радикальніших груп – прогресивістів і так званих трампістів.

Результати

У дослідженні було показано різні погляди та позиції як членів Демократичної, так і Республіканської партій, провідних політиків, політичного керівництва США стосовно загрози російського повномасштабного вторгнення в Україну у кінці 2021 – на початку 2022 р. Також досліджено поступову еволюцію їхніх поглядів та став-

лення до означуваної проблеми, активізації зусиль з підтримки України, у тому числі і збройної.

Виклад основного матеріалу. Однією з найголовніших цілей для адміністрації президента Джоозефа Байдена, принаймні у перший рік його президентства, була концепція "Повернення Америки", тобто відновлення ролі Сполучених Штатів на міжнародній арені, повернення до статусу великих і впливових світових держав, адже в середовищі Демократичної партії, до якої належав і президент, вважали, що епоха Трампа призвела до катастрофічного падіння репутації країни за кордоном, до неоізоляціонізму, погіршення відносин з іноземними урядами та інших неприйнятних наслідків. Свою передвиборчу програму Байден озвучував ще у 2019 р. Зокрема, в одному зі своїх виступів (Biden, 2019) він говорив про такі ключові речі. По-перше, (і, мабуть, найголовніше): Байден наголошував на принциповій важливості демократії та демократичних процесів для будь-якої цивілізованої держави. Саме демократичні цінності об'єднують сучасний світ, тому їх необхідно оберігати та всіляко підтримувати. Прозвучав і заклик скликати Глобальний саміт за демократію, де, зібравши разом якомога більше світових лідерів, спробувати вирішити важливі для всього світу проблеми, акцентуючи увагу на боротьбі з авторитарними тенденціями та корупцією. Постійний наголос на несприйнятті диктаторських режимів та всебічній підтримці демократії в різних куточках планети будуть надалі незмінною складовою риторики Байдена і тоді, коли він стане президентом. Наголошувалося у виступі і на необхідності боротьби за права людини та свободу слова у світі, що, зрештою, так само тісно пов'язувалося із захистом демократії. По-друге, у промові чітко простежується бажання відновити американське лідерство у світі, а проте не у стереотипній версії "світового поліцейського", а, радше, як морального лідера планети, що робить ставку не на грубу силу, а на дипломатичне вирішення конфліктів. Зрештою, ключовими в цьому плані були такі слова з даної промови: "Як нація, ми маємо довести світу, що Сполучені Штати готові керувати знову – але не лише прикладом нашої сили, але також силою нашого прикладу". Вочевидь, саме через всебічну підтримку дипломатичних процесів, переговорів і засудження війни як методу ведення міжнародної політики мала би відбуватися взаємодія США та інших держав. Проте, попри таку ідеалістично-месіанську роль Вашингтона у веденні зовнішніх справ, все ж важливим залишався і третій аспект промови: посилення співпраці із союзниками США по НАТО, кооперація у відстоюванні західних цінностей та протистояння авторитарним силам у світі. Хоча вступ у прямий конфлікт із КНР, Іраном чи Росією не розглядався, США повинні були б дотримуватися своїх зобов'язань перед союзниками, що означало і збройний їх захист у разі прямої загрози. Отже, зовнішньополітичну програму Джо Байдена можна коротко описати як прагнення посилити США через, з одного боку, захист демократичних ініціатив мирним шляхом, а з іншого – через тісніше згуртування із країнами-партнерами у протистоянні спільним для всіх небезпекам ззовні.

Однак на середину 2021 р. образ Сполучених Штатів як одного зі стовпів світового порядку, відданого своїм друзям та союзникам, захисника демократичних цінностей, який планувалося підтримувати адміністрацією Байдена, значно похитнувся, причому найбільше – внаслідок швидкої та погано спланованої операції з виведення американських військ з Афганістану. Незважаючи на те, що ініціатором поступового згортання

американської військової операції в цій країні був ще Дональд Трамп, який підписав з організацією "Талібан" угоду про виведення контингенту військ Коаліції до 1 травня 2021 р. (Agreement for Bringing Peace..., 2020), Байден не став змінювати цього рішення, хоча і переніс дату завершення операції на 11 вересня. Проте стрімкий наступ ісламістів у липні–серпні застав, здавалося, американців зненацька, а сам уряд у Кабулі колапсував буквально за декілька тижнів, і вже 15 серпня столиця Афганістану перейшла під контроль талібів. Єдиним, що у такій ситуації міг зробити Вашингтон – це принаймні організувати евакуювати американських солдатів, а також цивільних, охочих виїхати, – як місцевих, так і іноземців. Хоча вдалося вивести близько 120 тисяч людей, проте багато хто змушений був залишитися позаду. Тисячя відповіли людські жертви в аеропорту лише додавали хаосу, а теракт 26 серпня, який забрав життя 13 американських військовослужбовців (Kabul airport attack..., 2021), ще раз підкреслив недостатній рівень безпеки всієї операції, яка зрештою завершилася 31 серпня, набагато раніше встановленого президентом терміну.

Така ситуація викликала у Сполучених Штатах як серед простих громадян, так і в середовищі політикуму дуже неоднозначну реакцію, зазвичай негативного характеру. Багатьма, зокрема у Конгресі, це сприймалося як значна поразка Сполучених Штатів на міжнародній арені, яка підірве їхній вплив у світі, значно знизить рівень довіри до країни її союзників та партнерів, а зрештою і будь-якої сили чи країни, орієнтованої на Захід загалом та США зокрема. З іншого боку, це могло би дати сигнал автократіям по всій планеті, що тепер Вашингтон буде тільки відступати на міжнародній арені та може не наважитися на протидію їхнім потенційним загарбницьким планам. Щоправда, критиці зазвичай піддавалося не саме рішення про вивід військ, адже в частині суспільства та серед політиків вже багато років ширилося переконання про необхідність "завершити нескінченні війни за кордоном", більшість з яких були частиною глобальної війни з терором і тривали доволі довго (у випадку з Афганістаном майже 20 років). Тому передача тягаря ведення бойових дій проти талібів на плечі афганського уряду загалом не викликала значної хвилі невдоволення. Критиці піддавалося те, як саме було здійснено вивід військ, чому не було забезпечено порядок та в аеропорту та в Кабулі, як влада могла допустити жертви серед цивільних, а особливо серед американських солдатів, а найголовнішим питанням було те, чи встоїть престиж США в очах як їхніх друзів, так і суперників. Самі конгресмени не соромились відверто висловлювати своє ставлення до ситуації. Лідер республіканців у Сенаті Мітч Макконелл заявив, що це "ганебна поразка американського керівництва" (Khan, 2021). Можливо, коментарі республіканців можна було деякою мірою списати та політичну гру проти президента-демократа, проте і в середовищі самої Демократичної партії лунала різка критика дій адміністрації Байдена (конгресмен Джеймс Ланжевен узагалі написав статтю з назвою "Я демократ, який виступив проти виводу [військ]. Ось чому це катастрофа".) (Langevin, 2021).

У другій половині 2021 р. в американській політиці розвинувся "постафганський синдром", тобто гостре відчуття ослаблення позицій країни у світі, усвідомлення своїх помилок у сфері зовнішніх відносин, доволі неприємне переосмислення орієнтирів і глобальної стратегії, враховуючи нову міжнародну реальність. Посуті, війна з терором була, якщо не програна, то принаймні завершена зовсім не так, як на це розраховува-

ли у Вашингтоні. Окрім певної медійної подібності картин того, як американські війська покидали В'єтнам та Афганістан (особливо часто в пресі порівнювали кадри евакуації гелікоптером людей із Сайгона та сумнозвісні кадри афганців, які чіплялися за американські літаки, щоб покинути Кабул), існував ще й неспростовний факт: після 20 років операції Коаліції результатом стало захоплення всієї країни талібами, що перекреслило всі задіяні США зусилля протягом цього періоду, а також означало втрату важливого центру, хоча і юридично не ідеальної, проте все ж прозахідної демократії в центрі Азії, однієї із точок впливу Вашингтону в регіоні, зрештою, стало небезпечним сигналом для дружніх держав як мусульманського світу, так і Тайваню чи Південної Кореї, еліти яких вже не могли бути повністю впевнені в тому, що в критичний момент їхній союзник прийде їм на допомогу. Нарешті, такі держави, як Китай та особливо Росія, гіпотетичний відхід США від ролі найвпливовішої у світі наддержави, міг наштовхнути на бажання спробувати розпочати силовими методами втілення власних територіальних амбіцій за рахунок слабших держав чи тих, що не входять до жодної із систем колективної оборони.

Зрештою, американський політикум, за винятком відкритих ізоляціоністів, почав активно шукати спосіб, як вибратися із цієї непростой зовнішньополітичної ситуації, в яку країна втрапила внаслідок виходу з Афганістану. Найголовнішою метою тепер став пошук якоїсь проблеми чи міжнародної кризи, достатньо важливої для світового порядку та розвитку демократії, яку США могли би вирішити і таким чином "реабілітуватися" як перед американським суспільством, так і перед своїми партнерами. Навіть для самого президента Байдена, рейтинг якого страждав від багатьох внутрішніх і зовнішніх проблем (постковідний період, соціальні заворушення, ціни на енергоресурси тощо), на які наклалася ще й Афганська криза, залагодження якогось важливого питання на міжнародній арені пішло б лише на користь. І вже дуже скоро такий шанс з'явився у вигляді загрози повномасштабного російського вторгнення в Україну у кінці 2021 – на початку 2022 р., тож США активно долучилися до спроб запобігти новій війні на європейському континенті.

Перше масове накопичення російських військ біля кордонів України у 2021 р. відбулося навесні (у березні–квітні) під приводом військових навчань та начебто у відповідь на подібні навчання країн НАТО під назвою Defender Europe 2021. Тоді офіційна реакція Сполучених Штатів була доволі стриманою. 8 квітня пресекретар Білого Дому Джен Псакі заявила, що "[...] Сполучені Штати стають все більше занепокоєні недавною ескалацією російської агресії у східній Україні [...] Це все глибоко тривожні знаки" (Press briefing by Press Secretary Jen Psaki..., 2021). Зрештою, у самому Конгресі (особливо у Республіканській партії) також зросло невдоволення як млявістою реакцією офіційного Вашингтона, так і такими кроками, як зняття санкцій із компанії, що будують газопровід "Північний потік-2" (De Luce, 2021). На той момент, оскільки масштабної ескалації тоді не сталося, то ця тема на певний час зникає з політичного життя США.

Проте вже восени 2021 р. починається другий і останній етап нарощення російської військової присутності вздовж українських кордонів, і цього разу ситуація була набагато більш небезпечною для міжнародного порядку та і, зрештою, американських інтересів у Європі. Починаючи з листопада, кількість російських військ тут стрімко зростала і на другу половину місяця стано-

вила вже приблизно 92 тисячі солдатів (Altman, 2021) і продовжувала зростати. Тепер офіційний Вашингтон намагався, використовуючи поки що традиційні методи дипломатичних закликів, переконати Москву в помилковості її дій. 10 листопада на спільній пресконференції у Вашингтоні Міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби та Держсекретаря Ентоні Блінкена з уст останнього прозвучали хоча і вже знайомі, проте все одно важливі заяви. Зокрема, він повторював (Secretary Antony J. Blinken..., 2021), що США надзвичайно стурбовані накопиченням російських військ на кордоні з Україною та продовжують уважно стежити за подіями. Було зрозуміло, що Сполучені Штати засуджують таку діяльність Москви, хоча, вочевидь, у Вашингтоні ще не були до кінця впевнені в тому, чи прагне російська влада розпочати в майбутньому якісь провокації чи це черговий блеф та "гра м'язами". Однак як би там не було, але Вашингтон явно підтримував дипломатичне рішення. Проте разом із тим Блінкен на цьому брифінгу наголошував на відданості США ідеалам незалежності та суверенітету України, її територіальній цілісності і навіть назвав це "залізними зобов'язаннями". Ці коментарі Держсекретаря явно вписувалися у загальну стратегію підтримки демократичних держав світу та покращення образу самих США в очах їхніх друзів та партнерів.

Проте така обережна риторика Блінкена задовольняла далеко не всіх американських політиків. Поки що роздавалися поодинокі заяви щодо необхідності посилення тиску на Росію, якщо та вирішить розпочати ескалацію, однак поступово їх ставало все більше. Наприклад, вже в листопаді голова відділу зовнішніх відносин Сенату демократ Роберт Менендес запропонував документ, за яким, у разі повномасштабного вторгнення Росії в Україну на Москву буде накладено цілий ряд санкцій, включаючи: Північний потік-2, банківську сферу та сферу енергоресурсів (нафта, газ, корисні копалини), державні компанії, топ-чиновників та військовий сектор (Basu, 2021). Проте на той момент все ж до таких різких кроків у Конгресі не наважилися вдатися.

У грудні ситуація на українсько-російському кордоні явно не покращилася. Тому до політичного діалогу вирішив вдатися вже сам Байден і 7 грудня провів онлайн-розмову із російським президентом. Як заявив за результатами цієї розмови радник із національної безпеки Джейк Салліван: "Розмова між президентом Байденом і президентом Путіним були прямою та відвертою" (Borger, & Roth, 2021). У цій розмові Байден виступав із позиції захисника демократичних цінностей та права вибору Україною як суверенною державою будь-якої зовнішньополітичної орієнтації чи політичного курсу і висловлював уже звичне занепокоєння, а також вважав, що можна вирішити усі спірні питання мирним шляхом. Проте інша сторона не бажала слухати США, тож російський президент у свою чергу робив акцент на буцімто небезпеці з боку НАТО та на необхідності надання Росії гарантій того, що Альянс не стане розширюватися на схід. Як результат – сторони не дійшли згоди, і нарощення російських військ поруч з територією України тривало.

Уже наступного дня Перша заступниця прессекретаря Білого Дому Карін Жан-П'єр чітко сформулювала позицію офіційного Вашингтону, яку він займав на той момент: "Президент дав чітко зрозуміти, що якщо Росія обере і вдасться до ескалації, США [...] завдадуть значної та сильної шкоди російській економіці" (Press briefing by Press Secretary Jen Psaki and Secretary of Energy Jennifer Granholm, 2021). З одного боку, було справді відкрито заявлено про можливість не лише ди-

пломатичного, але й економічного тиску на Росію, проте з іншого – помітно, що Жан-П'єр всіляко уникала слова "санкції", вочевидь, щоб показати, що такий шлях все ще розглядається як другорядний, на відміну від саме дипломатії, "другий шанс" для якої все ще існував. І дійсно, у промові заступниця Держсекретаря значну увагу приділяє незацікавленості США у силовому тиску чи різких діях проти Росії, останню навпаки закликають до діалогу, вже традиційної деескалації, дотриманню Другого Мінського протоколу від 2015 р. Стає зрозумілим, що в той момент адміністрація Байдена ще не була готова до рішучих кроків у протистоянні з Москвою і навіть у визнанні необхідності такого протистояння в найближчому майбутньому. Поки що ідея "захисту демократії та суверенітету" розглядалася у площині політичних заяв, а не конкретних дій. І хоча не всі у Конгресі погоджувалися, що дипломатія – це єдиний шлях подальшого розвитку подій. Наприклад, сенатор-республіканець Роджер Вікер вважав, що в разі ескалації ситуації існує можливість збройного конфлікту між США та Росією, у тому числі із застосуванням ядерної зброї (Pittman, 2021). Але такий радикальний хід думок на даному етапі був, скоріше, рідкісним винятком.

Проте думка американського політикуму почала активно еволюціонувати в бік реальної підтримки України та стримання російських амбіцій після 17 грудня, коли російська влада представила список вимог до НАТО, де серед іншого зазначалося, що Москва бажає від Альянсу оголосити, що Україна ніколи не стане його членом, а також і не розміщувати війська та озброєння у центрально- та східноєвропейських країнах-членах НАТО, які приєдналися до нього після 1997 р. (Roth, 2021). Останній пункт узагалі був прямим втручанням у внутрішні справи блоку і, звісно ж, був відкинтий, хоча сама можливість діалогу не заперечувалася. Вочевидь, російська влада вирішила зробити такий крок до ескалації та подивитися на реакцію країн Заходу, особливо США, яка, очікувано, була негативною.

У самому Конгресі стали все активніше звучати заклики до відходу від дипломатії на користь тиску (і не лише політичного) на Росію. Наприклад, сенатори Роб Портман (республіканець) та Жан Шахін (демократка) об'єдналися, попри різну партійну належність, у своєму розумінні російсько-українських відносин того часу і у статті до *The Washington Post* виклали свої судження (Portman, & Shaheen, 2022). Автори описували Україну як волелюбну та демократичну державу, що прагне доєднатися до західних організацій – ЄС та НАТО – і потерпає від тиску сусідньої Росії, яка у 2014 р. здійснила вторгнення в Донецьку та Луганську області (тобто відкрито заявили про пряму участь російського контингенту, у той час як далеко не всі західні політики мали сміливість визнати цей факт навіть у 2021 р.). Лунала критика в сторону адміністрації Байдена за недостатньо рішучу позицію щодо скупчення російських військ на українських кордонах, як наслідок – пропонувалися такі кроки. По-перше, значно наростити постачання Києву американської зброї різних видів, по-друге, не змушувати Україну йти на які-небудь поступки Росії щодо своїх територій, а відведення російських військ зробити умовою для подальших переговорів. По-третє, кардинально змінити свою позицію щодо Північного потоку-2 і не дати йому запрацювати. І по-четверте, тісніше співпрацювати із союзниками та партнерами в Європі, підтримувати "трансатлантичну єдність". Отже, можна стверджувати, що ця стаття є відповіддю проукраїнських сил американського політикуму на недостатню, на їхню думку,

активність Вашингтону з недопущення подальшої російської агресії та певною мірою і програмою дій для цього. Розуміння реальності російської загрози для миру у світі все більше проникало в американську політику.

Проте не лише чинні політики того часу висловлювали свою незгоду з офіційним курсом уряду. Джон Болтон, радник із національної безпеки Дональда Трампа у 2018–2019 рр., консервативний республіканець, також опублікував статтю (Bolton, 2021), в якій критикував міжнародну політику НАТО, починаючи з 1990-х рр., у результаті якої не були покарані колишні комуністичні еліти у Східній Європі та особливо в Росії, давши змогу Москві плекати реваншистські настрої, а також нерозуміння колективним Заходом загрози, яку становить путінський режим. Основною помилкою США, на думку Болтона, було те, що країна не окреслила чітко межі, до яких НАТО планує розширюватися в майбутньому і, як наслідок, це призвело до появи "сірих зон", однією з яких є Україна, через що Москва має змогу тепер чинити тиск на останню. Виходом із цієї кризової ситуації Болтон бачив у: визначенні Альянсом тих країн, які він планує в майбутньому запрошувати до свого складу, у негайному наданні Україні західного озброєння, у повному скасуванні Північного потоку-2 та у спільних навчаннях українських та натівських (включно з американськими) військ на території України, щоб показати Москві рішучість Заходу у відстоюванні суверенітету цієї країни.

У кінці грудня 2021 – на початку січня 2022 р., після ще одного невдалого раунду онлайн-переговорів між Байденом та Москвою, офіційний Вашингтон став змінювати свою риторику на більш жорстку. Хоча закляки до деескалації та дипломатичного вирішення продовжували лунати, проте разом із ними зазвучали погрози застосування дуже серйозних економічних важелів тиску, що завдадуть дуже значної шкоди російській економіці, якщо країна все ж вирішить здійснити вторгнення в Україну (Collins, 2022). Проте урядова реакція явно відставала від планів конгресменів, які (зокрема, вже згаданий Роберт Менендес та ще 38 його колег) уже 12 січня розробили документ під назвою "Акт про захист українського суверенітету 2022", який, у разі прийняття, мав на меті (S. 3488 – Defending Ukraine Sovereignty Act of 2022): надати Україні 500 млн доларів на фінансування закупівлі озброєння, спорядження та на військовій тренування, а також вимагатиме від президента Байдена час від часу оголошувати, чи вчиняє Росія нові кроки до ескалації, і, у разі підтвердження цього, накладати на неї нові санкції, особливо для запобігання відкриттю Північного потоку-2. Невдовзі подібний проект внесла і Республіканська партія, що свідчить про зростання двопартійної підтримки наданню посиленої допомоги Україні і все меншій довірі американських політиків до можливості дипломатичного розв'язання цієї міжнародної проблеми. Проте, звісно, розмов про необхідності прямого збройного втручання США у разі повномасштабного вторгнення не було і, вочевидь, американське суспільство загалом та політики зокрема були не готові до такого кроку, навіть попри бажання захистити демократію та мир в Європі і остаточно позбутися "постафганського синдрому".

Також у цей час частина американських конгресменів прагнула показати свою підтримку Києву особисто – відвідавши Україну. Група сенаторів у складі демократів (Емі Клобучар, Джин Шагін, Кріса Мерфі та Річарда Блументаля) і республіканців (Роба Портмана, Кевіна Крамера та Роджера Вікера) оголосили (Klobuchar, bipartisan group of colleagues travel to Ukraine..., 2022),

що планують приїхати до Києва та зустрітися із президентом Зеленським (що зрештою і сталося), причому головними причинами називалися: підтримка демократії, захист суверенітету України та демонстрація двопартійної підтримки у боротьбі з російською агресією. Наголошувалося на тому, що США мусять посилити військову підтримку Києва, ввести більш суворі санкції проти Москви та тісніше кооперуватися із союзниками по Альянсу. По-суті, члени цієї групи стали голосом тієї частини американського політикуму, яка активно прагнула знову включити Сполучені Штати у боротьбу за захист демократичних цінностей та протистояння автократам, водночас саме Україна в цій концепції виступала як уособлення західних ідеалів та принципів, як країна, що вже багато років бореться за своє існування та право вибору власного шляху розвитку. Така група підтримки, безумовно, значно покращувала українсько-американський діалог та кооперацію і, звісно ж, збільшувала шанси для Києва набрати потрібну кількість голосів у Конгресі для посилення допомоги, як і надавала додаткового розголосу та привертала увагу американського суспільства до даної міжнародної проблеми.

Нарешті 19 січня було офіційно оголошено, що США надішлють Україні протитанкові ракети та амуніцію на суму в 200 млн доларів, а також дозволять трьом країнам Балтії зробити те саме (McLeary, & Woodruff Swan, 2022). Відразу у Конгресі почалися розмови про те, що допомогу необхідно надсилати якомога швидше, спростити більшість бюрократичних процедур. Наприклад, сенатор-республіканець Джим Ріш сказав: "Враховуючи терміновість ситуації, адміністрація Байдена повинна виявити політичну волю та з'ясувати, як працювати швидше і перемістити ці експортні ліцензії" (McLeary, & Woodruff Swan, 2022).

Однак існувала й опозиція курсу на озброєння України і взагалі на будь-яку конфронтацію з Росією. Якщо більшість політичного центру як Республіканської, так і Демократичної партій загалом погоджувалися на необхідності значного посилення санкцій проти Москви, необхідності недопущення запуску Північного потоку-2 та військовій підтримці України протягом найближчого майбутнього, то радикальні крила обох партій демонстрували набагато більш примиренську, а то й ворожу до України позицію, що проявилось у численних коментарях таких конгресменів протягом кінця січня – в лютому 2022 р. Ліве крило Демократичної партії – Група (Кокус) прогресистів – загалом відстоювали м'які ізоляціоністські погляди. Хоча вони, звісно, засуджували агресивну поведінку Росії та її вимоги до НАТО, проте водночас боялися ескалації в разі подальших поставок зброї, а також непередбачуваної позиції Москви, якщо Вашингтон продовжить надавати посилену допомогу Києву. Це видно із заяви лідерів даного кокусу Прамілі Джаяпал та Барбари Лі від 26 січня, де вони наголошують на неможливості військового вирішення кризи та закликали продовжувати дипломатичні зусилля (Congressional Progressive caucus leaders..., 2022).

З іншого політичного полюсу виділялася крайня права гілка Республіканської партії – Кокус свободи. Члени цієї групи, серед яких більшість були прихильниками експрезидента Трампа та відповідно жорсткими критиками будь-яких ініціатив адміністрації Байдена, у тому числі і допомоги Україні. Їхньою узагальненою позицією можна вважати: заклик до концентрації на внутрішніх справах США, невтручання в закордонні конфлікти, що, на їхню думку, несуть країні тільки шкоду, не провокувати Росію на ескалацію, якомога менше

витрачати кошти платників податків на позаамериканські проблеми. Їх вирізняло також небажання глибоко занурюватися в історію російської агресії проти України, причому останню вони бачили зовсім не як демократичну країну, що бореться за виживання, а як частину традиційної російської сфери впливу, куди Вашингтону не слід втручатися. Наприклад, республіканець Метт Розендейл вважав, що "[...] не в американських інтересах проливати американську кров та [витрачати] багатства в Україні" (Press gaggle by Principal Deputy Press Secretary Karine Jean-Pierre..., 2021), а республіканець Пол Госар заявляв, що "Вторгнення Росії в Україну не є безпосередньою загрозою безпеці американського народу" (Marcos, 2022).

Протягом лютого 2022 р. російські війська продовжували накопичуватися на українських кордонах і разом із цим тільки зростала напруга в американсько-російських відносинах. Офіційний Вашингтон тепер займав набагато жорсткішу позицію, ніж раніше. Наприклад, уже 7 лютого на пресконференції Байдена та канцлера ФРН Олафа Шольца президент США зазначив, що "якщо Росія вторгнеться [...], Північного потоку-2 більше не буде. Ми покладемо йому край" (Remarks by President Biden and Chancellor Scholz..., 2022). Тобто, з одного боку, було висловлено чітку економічну погрозу, проте з іншого – президент все ще не наважувався на застосування санкцій проти проєкту негайно, ще до початку можливого вторгнення.

У середині місяця повномасштабне вторгнення в Україну стало все більш вірогідним, а 22-го лютого Москва взагалі офіційно визнала квазіреспубліки на сході України, різко піднявши градус ескалації. У відповідь двопартійний Український кокус (найвпливовіша проукраїнська організація Конгресу), на чолі з республіканцями Брайаном Фіцпатріком і Енді Гаррісом, а також демократами Марсі Каптур і Майком Квіглі закликали США та міжнародних партнерів офіційно: не допустити введення в дію Північного потоку-2, накласти жорсткі санкції на російський олігархат, а також надати додаткову військову та фінансову допомогу Україні (Congressional Ukraine caucus statement..., 2022). У той же день лідер республіканців у Сенаті Мітч Макконнелл також заявив про необхідність надання Україні ресурсів, у тому числі і зброї, для захисту від Росії, накласти на Росію "нищівні" санкції та зміцнити оборону НАТО для відсічі можливої агресії в майбутньому (McConnell on Putin invading Ukraine..., 2022). Це явно демонструє високий рівень усвідомлення російської загрози у Конгресі США та важливість забезпечення України всім необхідним задля захисту своєї незалежності. Що ж до офіційної реакції Білого Дому, то в період з 15 по 22 лютого Джоєф Байдєн записав кілька важливих, проте загалом схожих за своїм змістом звернень до народу. По суті, це був його останній заклик до російської влади схаменутися, завершити ескалацію і знову сісти за стіл переговорів, це вже означало, що США не будуть мовчки спостерігати за подальшими російськими провокаціями. Наприклад, у зверненні 22 лютого (Remarks by President Biden announcing response..., 2022), Байдєн зазначив, що у відповідь США накладають санкції на Росію, зокрема на її банківську сферу, суверенний борг та персональні санкції. Також президент підкреслив, що між країнами НАТО існує єдність, що США разом із Німеччиною не допустять введення в дію Північного потоку-2, що підтримка України буде тривати, а тиск на Росію, у разі ще більшого загострення ситуації, лише зростатиме. Можна констатувати, що позиція

президента набула чітко вираженої форми, коли США разом із союзниками робитимуть все для захисту суверенної демократичної держави від дій агресора – те, що і мав би тепер робити Вашингтон у подібній ситуації, згідно із політичним курсом Байдєна, який він висловив ще у 2019 р. Однак слід зазначити, і це підкреслював у попередніх промовах американський лідер, військовим шляхом США будуть захищати лише країни Альянсу, проте воювати з Росією через Україну країна не збирається, як і посилати туди своїх військових. Це і була та "червона лінія" Байдєна, яку він порушувати не збирався і, можливо, така позиція, навпаки – дала впевненість російській владі в тому, що в разі повномасштабного вторгнення в Україну жодних силових дій Заходу у відповідь очікувати не варто. Зрештою жодні дипломатичні кроки чи санкції у підсумку не спинили повномасштабне російське вторгнення в Україну, що розпочалося 24 лютого 2022 року.

Дискусія і висновки

У зв'язку із слабким рівнем дослідження даної теми та її вузькою спеціалізацією, повноцінної наукової дискусії із цього приводу ще немає. Однак автори статті, дослідивши публікації на дотично тематику, як уже зазначалося, загалом дотримуються думки, що ідеологічна складова американських політичних сил, хоча і не співвідноситься чітко із поділом на "лівих і правих" (так само, як і дослідники Левіси), проте все ж існують чіткі ідеологічні установки прогресистів і трампістів, які мали власну позицію (загалом негативну) щодо необхідності надання посиленої допомоги Україні. Авторі також висловлюють згоду з дослідником Олсенсом щодо посилення ролі США на міжнародній арені у місяці перед вторгненням та зростання бажання у тому числі і Джоєфа Байдєна бути залученим до дипломатичного вирішення конфлікту.

На основі поставлених дослідниками завдань, можна зробити такі висновки. По-перше, офіційна зовнішньополітична стратегія президента Байдєна була орієнтована на дипломатичне розв'язання світових проблем, підтримку демократії та демократичних країн, а також кооперацію із союзниками по НАТО та іншими дружніми країнами у захисті світового порядку. Проте Афганська криза 2021 р. стала значним викликом для байдєнівської концепції і показала, що для захисту демократії у світі та забезпечення позитивного сприйняття образу США потрібно докладати значних зусиль. Під час підготовки російського вторгнення Білий Дім все ще був недостатньо рішучий у розв'язанні цієї проблеми, орієнтувався значною мірою на дипломатичні зусилля та переговори, які результату так і не дали. І лише з лютого Байдєн починає активно запроваджувати санкції проти Росії та заявляти про необхідність надання всієї необхідної допомоги Україні. Проте він до кінця витримував свої "червоні лінії", постійно акцентуючи увагу на потребі не допустити війни з Москвою через Україну. По-друге, самі конгресмени та високопосадовці були загалом більш рішуче налаштовані на допомогу Києву, хоча законодавча діяльність у цьому питанні активізується лише із січня 2022 р. Загалом можна побачити двопартійну підтримку ідеї захисту української незалежності. По-третє, слід зауважити, що радикальні кола обох партій, кожне маючи свої на те причини, не погоджувалися на допомогу Україні у тій мірі, якої вимагала тогочасна міжнародна безпекова ситуація, чим вносили розлад у внутрішньопартійну єдність, хоча і не завадили "поміркованим" членам своїх партій прийняти пакет фінансової та військової допомоги Києву і загалом на

той момент їхнє зовнішньополітичне бачення не стало думкою більшості. Нарешті, "постафганський синдром", принаймні всередині США, у їх політичних колах, було подолано загальним прагненням, а головне, готовністю знову взятися до розв'язання світових проблем, які загрожували миру та безпеці планети.

Перспективи подальших досліджень з даної тематики виглядають доволі багатонадійними, особливо коли йдеться про дослідження американської політичної думки наступного етапу – періоду повномасштабного вторгнення Росії в Україну, взаємодії політичних кіл та основних партій США, реакції Білого дому, радикальних груп обох партій і того, як американський політикум впливав на діяльність своєї країни на міжнародній арені після 24 лютого 2022 року.

Внесок авторів. Тарас Грищенко – концептуалізація, методологія, збір емпіричних даних та їх валідація, написання перегляду, редагування; Іван Добрий-Вечір – концептуалізація, методологія, збір емпіричних даних та їх валідація, написання, оригінальна чернетка.

Список використаних джерел

- Agreement for Bringing Peace to Afghanistan between the Islamic Emirate of Afghanistan which is not recognized by the United States as a state and is known as the Taliban and the United States of America. (2020). In <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/Agreement-For-Bringing-Peace-to-Afghanistan-02.29.20.pdf>.
- Altman, H. (2021, November 21). Russia preparing to attack Ukraine by late January: Ukraine defense intelligence agency chief. *Military Times*. <https://www.militarytimes.com/flashpoints/2021/11/20/russia-preparing-to-attack-ukraine-by-late-january-ukraine-defense-intelligence-agency-chief/>
- Basu, Z. (2021, November 19). Top Democrat proposes crushing sanctions if Russia invades Ukraine. *Axios*. <https://www.axios.com/2021/11/19/russia-ukraine-sanctions-menendez>
- Bolton, J. (2021, December 28). John Bolton: Now Is the Time For NATO To Stand Up To Russia. *19FortyFive*. <https://www.19fortyfive.com/2021/12/john-bolton-now-is-the-time-for-nato-to-stand-up-to-russia/>
- Borger, J., & Roth, A. (2021, December 8). Biden and Putin make little apparent headway on Ukraine in virtual summit. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/world/2021/dec/07/joe-biden-vladimir-putin-virtual-summit-ukraine-russia>
- Collins, M. (2022, January 12). Biden, Democrats call for sanctions on Putin, other top Russian officials if Kremlin invades Ukraine. *USA TODAY*. <https://www.usatoday.com/story/news/politics/2022/01/12/russia-ukraine-invasion-democrats-threaten-sanctions/9185733002?gnt-cfr=17>.
- Congressional Ukraine caucus statement on Russia's imminent invasion of Ukrainian territory. (2022, February 22). Congressman Brian Fitzpatrick. <https://fitzpatrick.house.gov/2022/2/congressional-ukraine-caucus-statement-on-russia-s-imminent-invasion-of-ukrainian-territory>
- Congressional Progressive caucus leaders Reps. Jayapal and Lee call for diplomatic solution to crisis in Ukraine. (2022, January 26). Congressional Progressive Caucus. <https://progressives.house.gov/2022/1/congressional-progressive-caucus-leaders-reps-jayapal-and-lee-call-for-diplomatic-solution-to-crisis-in-ukraine>
- De Luce D. Biden under fire after waiving sanctions on Russian gas pipeline firm. (2021, May 19). *NBC News*. <https://www.nbcnews.com/politics/national-security/biden-comes-under-fire-congress-after-waiving-sanctions-russian-gas-n1267975>
- Joe Biden. (2019, July 11). Joe Biden delivers foreign policy address in New York City [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=cH1LXd0dZ8g>
- Khan, M. (2021, August 16). Republicans play blame game with Biden on Afghanistan. *ABC News*. <https://abcnews.go.com/Politics/republicans-play-blame-game-biden-afghanistan/story?id=79481240>
- Klobuchar, bipartisan group of colleagues travel to Ukraine, will meet with Ukraine president in face of Russian aggression. (n.d.). U.S. Senator Amy Klobuchar. <https://www.klobuchar.senate.gov/public/index.cfm/news-releases?ID=28C8E061-0010-462C-AF48-4BE6B5718521>
- Langevin, J. (2021, August 17). I'm a Democrat Who Opposed the Afghanistan Withdrawal. This Catastrophe Is Why. *Foreign Policy*. <https://foreignpolicy.com/2021/08/17/afghanistan-withdrawal-taliban-biden-congress-democrats-military-plan/>
- Lewis, V., & Lewis, H. (2022). The myth of left and right. In *Oxford University Press eBooks*. <https://doi.org/10.1093/oso/9780197680216.001.0001>
- Marcos, C. (2022, January 29). *GOP faces divisions over siding with Ukraine against Russia*. The Hill. <https://thehill.com/homenews/house/591906-gop-faces-divisions-over-siding-with-ukraine-against-russia/>
- McConnell on Putin invading Ukraine: "The world is watching" for America's response. (2022, February 22). <https://www.republicanleader.senate.gov/newsroom/press-releases/mcconnell-on-putin-invading-ukraine-the-world-is-watching-for-americas-response->
- McLeary P., & Woodruff Swan B. U.S. approves allied weapons shipments to Ukraine as worries mount Woodruff Swan B. U.S. approves allied weapons shipments to Ukraine as worries mount. (2022, January 19). *POLITICO*. <https://www.politico.com/news/2022/01/19/us-allies-ukraine-weapons-russia-invasion-527375>
- Olsen G. R. (2022). "America is Back" or "America First" and the Transatlantic Relationship. *Politics and Governance*, 10(2), 154–164. <https://doi.org/10.17645/pag.v10i2.5019>
- Pifer, S. (2020). The Biden Presidency and Ukraine. *Stanford International Policy Review*, 5(2), 6–11. https://fsi-live.s3.us-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/sipr_fall_2020_final2.pdf#page=6
- Pittman, A. (2021, December 10). Sen. Wicker: Don't rule out attacking Russia with nukes, ground troops. *Mississippi Free Press*. <https://www.mississippifreepress.org/18727/sen-wicker-dont-rule-out-attacking-russia-with-nukes-ground-troops>
- Portman, R., & Shaheen, J. (2022, January 26). Ukraine stood with the West in 2014. Today we must stand with Ukraine. *Washington Post*. <https://www.washingtonpost.com/opinions/2021/12/24/rob-portman-jeanne-shaheen-us-must-stand-with-ukraine-against-russian-aggression/>
- Press briefing by Press Secretary Jen Psaki and Secretary of Energy Jennifer Granholm, April 8, 2021. (2021, April 8). The White House. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/press-briefings/2021/04/08/press-briefing-by-press-secretary-jen-psaki-and-secretary-of-energy-jennifer-granholm-april-8-2021/>
- Press gaggle by Principal Deputy Press Secretary Karine Jean-Pierre en route Kansas City, MO. (2021, December 8). The White House. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/press-briefings/2021/12/08/press-gaggle-by-principal-deputy-press-secretary-karine-jean-pierre-en-route-kansas-city-mo/>
- Remarks by President Biden and Chancellor Scholz of the Federal Republic of Germany at press conference. (2022, February 8). The White House. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2022/02/07/remarks-by-president-biden-and-chancellor-scholz-of-the-federal-republic-of-germany-at-press-conference/>
- Remarks by President Biden announcing response to Russian actions in Ukraine. (2022, February 22). The White House. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/02/22/remarks-by-president-biden-announcing-response-to-russian-actions-in-ukraine/>
- Roth, A. (2021, December 18). Russia issues list of demands it says must be met to lower tensions in Europe. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/world/2021/dec/17/russia-issues-list-demands-tensions-europe-ukraine-nato>
- S.3488 – Defending Ukraine Sovereignty Act of 2022. (n.d.). In *Congress.gov*. <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/3488/text?s=1&r=29&q=%7B%22search%22%3A%5B%22REAL+Act%22%5D%7D>
- Secretary Antony J. Blinken and Ukrainian Foreign Minister Dmytro Kuleba – United States Department of State. (2021, November 19). United States Department of State. <https://www.state.gov/secretary-antony-j-blinken-and-ukrainian-foreign-minister-dmytro-kuleba/>
- The Visual Journalism Team. (2021, August 27). Kabul airport attack: What do we know? *BBC News*. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58349010>

References

- Agreement for Bringing Peace to Afghanistan between the Islamic Emirate of Afghanistan which is not recognized by the United States as a state and is known as the Taliban and the United States of America. (2020). In <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/Agreement-For-Bringing-Peace-to-Afghanistan-02.29.20.pdf>.
- Altman, H. (2021, November 21). Russia preparing to attack Ukraine by late January: Ukraine defense intelligence agency chief. *Military Times*. <https://www.militarytimes.com/flashpoints/2021/11/20/russia-preparing-to-attack-ukraine-by-late-january-ukraine-defense-intelligence-agency-chief/>
- Basu, Z. (2021, November 19). Top Democrat proposes crushing sanctions if Russia invades Ukraine. *Axios*. <https://www.axios.com/2021/11/19/russia-ukraine-sanctions-menendez>
- Bolton, J. (2021, December 28). John Bolton: Now Is the Time For NATO To Stand Up To Russia. *19 FortyFive*. <https://www.19fortyfive.com/2021/12/john-bolton-now-is-the-time-for-nato-to-stand-up-to-russia/>
- Borger, J., & Roth, A. (2021, December 8). Biden and Putin make little apparent headway on Ukraine in virtual summit. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/world/2021/dec/07/joe-biden-vladimir-putin-virtual-summit-ukraine-russia>
- Collins, M. (2022, January 12). Biden, Democrats call for sanctions on Putin, other top Russian officials if Kremlin invades Ukraine. *USA TODAY*. <https://www.usatoday.com/story/news/politics/2022/01/12/russia-ukraine-invasion-democrats-threaten-sanctions/9185733002?gnt-cfr=17>.
- Congressional Ukraine caucus statement on Russia's imminent invasion of Ukrainian territory. (2022, February 22). Congressman Brian Fitzpatrick. <https://fitzpatrick.house.gov/2022/2/congressional-ukraine-caucus-statement-on-russia-s-imminent-invasion-of-ukrainian-territory>

Congressional Progressive caucus leaders Reps. Jayapal and Lee call for diplomatic solution to crisis in Ukraine. (2022, January 26). Congressional Progressive Caucus. <https://progressives.house.gov/2022/1/congressional-progressive-caucus-leaders-reps-jayapal-and-lee-call-for-diplomatic-solution-to-crisis-in-ukraine>

De Luce D. Biden under fire after waiving sanctions on Russian gas pipeline firm. (2021, May 19). NBC News. <https://www.nbcnews.com/politics/national-security/biden-comes-under-fire-congress-after-waiving-sanctions-russian-gas-n1267975>

Joe Biden. (2019, July 11). Joe Biden delivers foreign policy address in New York City [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=cH1LXd0dZ8g>

Khan, M. (2021, August 16). Republicans play blame game with Biden on Afghanistan. ABC News. <https://abcnews.go.com/Politics/republicans-play-blame-game-biden-afghanistan/story?id=79481240>

Klobuchar, bipartisan group of colleagues travel to Ukraine, will meet with Ukraine president in face of Russian aggression. (n.d.). U.S. Senator Amy Klobuchar. <https://www.klobuchar.senate.gov/public/index.cfm/news-releases?ID=28C8E061-0010-462C-AF48-4BE6B5718521>

Langevin, J. (2021, August 17). I'm a Democrat Who Opposed the Afghanistan Withdrawal. This Catastrophe Is Why. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2021/08/17/afghanistan-withdrawal-taliban-biden-congress-democrats-military-plan/>

Lewis, V., & Lewis, H. (2022). The myth of left and right. In Oxford University Press eBooks. <https://doi.org/10.1093/oso/9780197680216.001.0001>

Marcos, C. (2022, January 29). GOP faces divisions over siding with Ukraine against Russia. The Hill. <https://thehill.com/homenews/house/591906-gop-faces-divisions-over-siding-with-ukraine-against-russia/>

McConnell on Putin invading Ukraine: "The world is watching" for America's response. (2022, February 22). <https://www.republicanleader.senate.gov/newsroom/press-releases/mcconnell-on-putin-invading-ukraine-the-world-is-watching-for-americas-response->

McLeary P., & Woodruff Swan B. U.S. approves allied weapons shipments to Ukraine as worries mount. (2022, January 19). POLITICO. <https://www.politico.com/news/2022/01/19/us-allies-ukraine-weapons-russia-invasion-527375>

Olsen G. R. (2022). "America is Back" or "America First" and the Transatlantic Relationship. *Politics and Governance*, 10(2), 154–164. <https://doi.org/10.17645/pag.v10i2.5019>

Pifer, S. (2020). The Biden Presidency and Ukraine. *Stanford International Policy Review*, 5(2), 6–11. https://fsi-live.s3.us-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/sipr_fall_2020_final2.pdf#page=6

Pittman, A. (2021, December 10). Sen. Wicker: Don't rule out attacking Russia with nukes, ground troops. Mississippi Free Press. <https://www.mississippifreepress.org/18727/sen-wicker-dont-rule-out-attacking-russia-with-nukes-ground-troops>

<https://www.mississippifreepress.org/18727/sen-wicker-dont-rule-out-attacking-russia-with-nukes-ground-troops>

Portman, R., & Shaheen, J. (2022, January 26). Ukraine stood with the West in 2014. Today we must stand with Ukraine. *Washington Post*. <https://www.washingtonpost.com/opinions/2021/12/24/rob-portman-jeanne-shaheen-us-must-stand-with-ukraine-against-russian-aggression/>

Press briefing by Press Secretary Jen Psaki and Secretary of Energy Jennifer Granholm, April 8, 2021. (2021, April 8). The White House. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/press-briefings/2021/04/08/press-briefing-by-press-secretary-jen-psaki-and-secretary-of-energy-jennifer-granholm-april-8-2021/>

Press gaggle by Principal Deputy Press Secretary Karine Jean-Pierre en route Kansas City, MO. (2021, December 8). The White House. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/press-briefings/2021/12/08/press-gaggle-by-principal-deputy-press-secretary-karine-jean-pierre-en-route-kansas-city-mo/>

Remarks by President Biden and Chancellor Scholz of the Federal Republic of Germany at press conference. (2022, February 8). The White House. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2022/02/07/remarks-by-president-biden-and-chancellor-scholz-of-the-federal-republic-of-germany-at-press-conference/>

Remarks by President Biden announcing response to Russian actions in Ukraine. (2022, February 22). The White House. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/02/22/remarks-by-president-biden-announcing-response-to-russian-actions-in-ukraine/>

Roth, A. (2021, December 18). Russia issues list of demands it says must be met to lower tensions in Europe. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/world/2021/dec/17/russia-issues-list-demands-tensions-europe-ukraine-nato>

S.3488 – Defending Ukraine Sovereignty Act of 2022. (n.d.). In *Congress.gov*.

<https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/3488/text?s=1&r=29&q=%7B%22search%22%3A%5B%22REAL+Act%22%5D%7D>

Secretary Antony J. Blinken and Ukrainian Foreign Minister Dmytro Kuleba – United States Department of State. (2021, November 19). United States Department of State. <https://www.state.gov/secretary-antony-j-blinken-and-ukrainian-foreign-minister-dmytro-kuleba/>

The Visual Journalism Team. (2021, August 27). Kabul airport attack: What do we know? *BBC News*. <https://www.bbc.com/news/world-asia-58349010>

Отримано редакцією журналу / Received: 01.12.23

Прорецензовано / Revised: 30.12.23

Схвалено до друку / Accepted: 30.12.23

Taras HRYSHCHENKO, DSc (Hist.), Assoc. Prof.

ORCID: 0000-0002-2565-9536/

e-mail: hryshchenko@knu.ua

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

Ivan DOBRY-VECHIR, Master's Student

ORCID: 0009-0006-5489-972X

e-mail: eoraptorua@knu.ua

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

AMERICAN POLITICIANS' VIEWS ON RUSSIAN-UKRAINIAN RELATIONS AT THE END OF 2021 – FEBRUARY 23, 2022

Background. *United States as a global superpower and one of the world's most developed centers of economy, technology and culture plays the key role on the international stage. Its influence on the global politics in the face of modern crisis makes it very important to understand American political elite's plans and actions to have a better picture of the Washington's stance on the current world development. That's why the topicality of this article is that it examines the very rhetoric of the American political elites, especially Democratic and Republican parties, including their radical (left- and right-wing) groups as well as their own reaction and actions in the face of a global crisis of such kind – a threat of a full-scale Russian invasion of Ukraine during late 2021 – early 2022. Understanding of those different political view plays a substantial role in any analysis of US actions on the world stage before and after the Russian 2022 aggression. The aim of the article is to analyze the American politicians' views on the Russia-Ukraine relations at the end of 2021 – February 23, 2022.*

Methods. *The authors use a method of synthesis as a general scientific method to create a broad picture of the American politicians' views on the researched subject as a whole, using particular political groups and individual politicians' stance on the Russian threat to Ukraine during the described period. Other methods (special historical ones) are also used, including historical-genetic method to trace the evolution of the aforementioned views under internal and external challenges. Another method – comparative one – helps us compare the difference in understanding of a Russian threat between different US political groups (especially the radical ones – Progressive Caucus and Freedom Caucus).*

Results. *This article clarifies the positions and stance as well as their evolution of the prominent US parties (Democratic and Republican), the President and ex-politicians on the subject of the Russian military threat to Ukraine in the researched period.*

Conclusion. *Despite the originally weak and diplomatic stance of the US political spectrum regarding the Russian potential invasion plans, attempts of peaceful resolution of the situation have failed, and so Washington started to support Ukraine militarily even before 23.02.2022, despite the radical politicians' reluctance to do so.*

Keywords: *US, Ukraine, Russia, full-scale invasion, democracy, international relations.*

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The authors declare no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; in the decision to publish the results.